

Ügyiratszám: SVMÖH/14-16/2026.

ELŐTERJESZTÉS **a Somogy Vármegyei Önkormányzat 2025. évi területfejlesztési** **tevékenységéről**

A Somogy Vármegyei Önkormányzat a területi monitoring rendszerről szóló 37/2010. (II.26.) Korm. rendelet 7. § (d) pontja alapján évente, a tárgyévet követő március 31-ig tájékoztatást ad a területfejlesztés stratégiai tervezéséért, valamint a területfejlesztésért felelős miniszter, valamint a területileg érintett kiemelt térségi fejlesztési tanács részére a vármegyei területi monitoring rendszer működéséről és a vármegyei értékelési jelentésekről.

A beszámoló elkészítésre került, amelyet az előterjesztés 1. számú melléklete tartalmaz és 2026. március 31-ig szükséges megküldeni a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium részére a T. Közgyűlés elfogadó határozatával egyidejűleg.

A vármegyei közgyűlés által évente elfogadott területi monitoring jelentések kiemelt szereppel rendelkeznek, mert ezek által teljeskörű képet lehet kapni a vármegyék helyzetéről, valamint jó alapokat szolgáltatnak a jövőbeli lehetséges fejlesztési irányoknak is.

A fentiekre való tekintettel kérem a T. Közgyűlést, hogy az előterjesztést az 1. sz. melléklet szerinti tartalommal elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

A Somogy Vármegyei Közgyűlés a Somogy Vármegyei Önkormányzat 2025. évi területfejlesztési tevékenységéről szóló előterjesztést elfogadja az 1. sz. melléklet szerinti tartalommal, és felhatalmazza a közgyűlés elnökét a beszámoló Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium részére történő megküldésére.

Felelős: Biró Norbert, a közgyűlés elnöke

Határidő: 2026. február 28.

Kaposvár, 2026. január 19.

Biró Norbert

Az előterjesztést készítette:

Sárdi Petra
területfejlesztési irodavezető

Az előterjesztést jóváhagyta:

Dr. Sárhegyi Judit
jegyző

Beszámoló
a Somogy Vármegyei Önkormányzat 2025. évi területfejlesztési tevékenységéről

A területi monitoring rendszerről szóló 37/2010.(II.26.) Korm. rendelet alapján a Somogy Vármegyei Önkormányzat az alábbi feladatokat látta el a beszámoló vonatkozó időszakában.

A térségi gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatás erősítését célzó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (továbbiakban: TOP_Plusz) lehetőséget biztosít a területi szereplők igényei és szükségletei alapján meghatározott fejlesztések megvalósítására. A 2021-2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz vármegyénkénti indikatív forráskeretéről szóló 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozatban foglalt módosult forráskeret, valamint az operatív program prioritásainak változását és az új felhívások megjelenésének figyelembevételével volt szükséges a vármegyei területi szereplőknek a 2021. évben elfogadott, majd 2022., 2023. és 2024. évben módosított Integrált Területi Programot (továbbiakban: ITP) 2025. évben végrehajtani. A tavalyi évben az ITP felülvizsgálatára és módosítására nem került sor.

A TOP_Plusz első felhívásai 2021-ben jelentek meg az operatív program folyamatban lévő tárgyalásai mellett. Az Európai Bizottság több jelentős módosítást is kérve, 2022 decemberében fogadta el a Terület- és Településfejlesztési Operatív Plusz Programot. Ezt követően sor került a végleges programnak megfelelő kiválasztási kritériumok kidolgozására. Mivel ezen elfogadás során jelentős kiegészítések történtek, így a támogatási kérelmek újraértékelése vált szükségessé az elszámolhatóság érdekében 2024. évtől folyamatosan.

A projektek újraértékelése 2025. évben is folytatódott, mely során minden jogosultságot szerzett projektgazda hiánypótlási felszólítást kapott 15 napos határidővel.

Az újraértékelés során új dokumentumrészek és további adatok bekérése vált szükségessé, amit határidőben és teljes körűen kellett teljesíteni a TOP_Plusz forrásainak lehívása érdekében. Azon projektek költségei lesznek elszámolhatóak az Európai Bizottság felé, amely projektek újraértékelése megtörtént, és az új, módosult kiválasztási szempontoknak megfelelnek.

Az újraértékelés során minden projekt esetében az Irányító Hatóság elvégezte a teljes értékelési folyamatot, mely tartalmazta:

1. az adatbekérő hiánypótlás összeállítását és kiküldését (IH végzi fenti ütemezéssel),
2. a bekért dokumentumok összeállítását (Kedvezményezett teljesíti, 15 nap),
3. a jogosultsági értékelés újbóli dokumentálását (Közreműködő Szervezet végzi),
4. a tartalmi értékelést (állami értékelői rendszer végzi, IH koordinálja),
5. a minőségbiztosítást (IH végzi),
6. a DEB ülések megtartását,
7. a döntések rögzítését (amennyiben új döntés szükséges).

Az újraértékelés folyamata és annak eredménye nem veszélyeztette a projektek megvalósítását. A megkötött Támogatási Szerződések alapján azokat tovább lehetett finanszírozni, minden projektgazda folytathatta a projekt előkészítését vagy a már megkezdett kivitelezését.

A TOP_Pluszt keretében az alábbi projektek esetében került az újraértékelés lefolytatásra:

Intézkedés megnevezése	Újraértékeléssel érintett projektek száma	Rendelkezésre álló ITP keret
1.2.1 Élhető települések	111 db	22 703 668 619 Ft
6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	11 db	1 633 505 732 Ft
6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	19 db	6 580 142 913 Ft
1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	3 db	599 939 725 Ft
3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA)	3 db	299 984 376 Ft

A pályázatok újraértékelését követően a támogatói döntések azon esetekben kerültek rögzítésre, ahol az eredeti döntéshez képest változás történt.

2025. évben támogatói döntések is születtek, amellyel az alábbi konstrukciók érintettek:

Intézkedés megnevezése	Támogatásban részesített projektek száma	Megítélt támogatás összege
3.1.3 Helyi humán fejlesztések	23 db	3 895 415 624 Ft
6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése (kiemelt projekt)	2 db	2 435 423 313 Ft

A projektek megvalósítása érdekében a TOP projektek megvalósításához hasonlóan további feladatot jelentett a költségnövekményi igények kezelése, amelyek döntés-előkészítési tevékenységében a Somogy Vármegyei TOP Projekt Bizottság vett részt a Somogy Vármegyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 7/2022. (XII. 7.) önkormányzati rendelet 4. számú melléklet D.1 pont 1.1. pontjában biztosított átruházott hatáskörében eljárva. 2025. évben 5 db többlettámogatási kérelem került benyújtásra a Közreműködő Szervezethez, amelyből 2 db került jóváhagyásra az Irányító Hatóság által tekintettel a folyamatban lévő újraértékelésekre és forrás átcsoportosításokra.

A szervezetten belül működő Projektfejlesztési- és menedzsment Iroda 2025. évben 145 db TOP_Pluszt projekt megvalósításában, mint konzorciumi partnerként vett részt. Az iroda a települések pályázatain kapcsán – amiben menedzsment feladatot lát el – mindennemű feladatot elvégez, ami egy projekt kapcsán felmerülhet: projekt-előkészítő tanulmányok és a pályázat megírása, támogatási szerződés megkötése, előlegigénylés, pályázati felület kezelése, szakmai beszámolók készítése, kifizetési kérelmek készítése, mindezek hiánypótlási eljárása, szerződéskötések, közbeszerzések előkészítése, települési beszerzések előkészítése, koordinációkon való részvétel, helyszíni ellenőrzéseken való közreműködés, és minden egyéb, az adott projekthez kapcsolódó speciális probléma megoldása. Sok olyan egyedi problémát kezelünk a projektek megvalósítása során, ami alapvetően nem kapcsolódik egy „átlagos”, vállalkozási alapon működő projektmenedzsment szervezet feladatához, ám e nélkül nem haladna az adott projekt megvalósítása (pl.: részt veszünk képviselő-testületi üléseken, előterjesztéseket készítünk, az építési beruházások kapcsán felmerült konfliktusokat kezeljük az egyes szereplők között).

Az iroda rendszeresen eleget tesz az Irányító Hatóság, és a Magyar Államkincstár által előírt adatszolgáltatásoknak.

2025. évben a Somogy Vármegyei Önkormányzat két darab pályázatot nyújtott be a TOP-Plusz-6.1.4-23 azonosítószámú „Aktív turisztikai fejlesztések” c. támogatási konstrukcióra 2 435 423 313 Ft összegben, amelyek kiemelt eljárásrend keretében kerültek bírálatra. A pályázatok 2025. szeptemberében pozitív támogatói döntést kaptak, a támogatási szerződések megkötése megkezdődött. A projektek keretében a területi szereplő mind a Zselic, mind a Dráva térségében hiánypótló turisztikai projektet tud megvalósítani, számos együttműködő partner bevonásával. Ennek eredményeként

Somogy vármegye a Balaton turisztikai régión kívül olyan turisztikai élményelemeket tud a térségbe érkezők részére nyújtani, amellyel megteremthető a négyévszakos turisztikai elérhetőség. A projekt eredményeként a térség turisztikai fellendülése várható.

2025. év végén benyújtásra került támogatási kérelmünk a TOP-Plusz-3.1.3 azonosítószámú, „Helyi humán fejlesztések” c. pályázati felhívásra, amely kiemelt eljárásrend keretében kerül majd bírálatra. A 281 823 661 Ft támogatási összeget a vármegye identitáserősítő, közösségépítő rendezvényeire tervezzük fordítani a konzorciumi partnerekkel.

2025. évben megnyílt a TOP-Plusz-2.1.1-21 azonosítószámú „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” c. pályázati felhívás harmadik szakasza. Ezen szakasz keretében csak gyógyfürdők energetikai korszerűsítésére lehet pályázatot benyújtani. E szerint 5 település jogosult támogatási igényt benyújtani 2,133 Mrd Ft összegben, amelyek szerepelnek a minősített gyógyfürdők listáján és az ITP-ben is nevesítésre kerültek. A pályázatok előkészítése megkezdődött a 2026. január 31-i benyújtási határidőre.

A projektelőkészítési és projektmenedzsment feladatok keretében a projektek kötelezően előírt nyilvánossági feladataival és szemléletformáló rendezvények szervezésével is bővült a feladatellátás. 2025-ben számos projektnyitó, projektzáró és több szemléletformálási rendezvény/képzés valósult meg az iroda előkészítésében és koordinálásában, továbbá az egyéb nyilvánossági feladatok (szórólapok, sajtóközlemények, eredménykommunikációs anyagok előkészítése és gyártása, honlapfrissítések) ellátása is saját teljesítésben történt.

2025. évben eleget tettünk az Irányító Hatóság azon kérésének is, hogy azon projektekkel kapcsolatban, amelyek megvalósítása kockázatosnak ítélt volt, folyamatosan egyeztetéseket folytattunk a Közreműködő Szervezettel. A legfontosabb feladat volt, hogy a projektek megvalósítását nehezítő körülmények felszámolására projekt specifikus megoldást találjunk a Támogató képviselőivel. Nemcsak a Somogy Vármegyei Önkormányzattal konzorciumban megvalósuló projektek esetében, hanem minden egyéb somogyi projekt bevonásával zajlottak ezek a megbeszélések, így a vármegyei önkormányzat forrásgazdaként részt vett minden somogyi problémás projekt megvalósításában, ahol igényt tartottak erre a szolgáltatásra.

A Területfejlesztési Irodában az Éves Fejlesztési Keret felülvizsgálatával kapcsolatos teendőket is elvégeztük a beszámoló érintett időszakában.

A Somogy Vármegyei Önkormányzat 2025. évben is részt vett a részére megküldött ágazati fejlesztési koncepciók és programok, jogszabálytervezetek és felhívástervezetek véleményezésében.

Továbbra is folyamatosan biztosított a települések részére a területi szereplő által biztosított pályázatfigyelési-, projekt előkészítési- és menedzsment feladatok teljesítése a TOP_Pluszon kívül, minden más európai uniós, és hazai forrásból finanszírozott pályázat elkészítésében és végrehajtásában segítjük a településeket. A tevékenység ellátása keretmegállapodás alapján vagy szerződéskötés keretében zajlik.

2025-ben 80 települési önkormányzattal volt keret-megállapodásunk. A keret-megállapodással rendelkezők részére pályázatfigyelési tevékenységet, továbbá projekt-előkészítési- és menedzselési tevékenységet kínálunk.

A Somogy Vármegyei Önkormányzat a Magyar Falu Program, a Balaton Fejlesztési Tanács, a Közös Agrárpolitika, a Bethlen Gábor Alap által kiírt pályázatokban való közreműködéssel segítette a települések fejlődését. 2025. évben összesen 93 db pályázatot nyújtott be, amelyből 47 db kapott támogató döntést, néhány kiírásra benyújtott kérelem elbírálása folyamatban van.

A Versenyképes Járások Program végrehajtási rendszeréről szóló 2/2025. (II. 28.) Kormányrendelet megjelenését követően 2025 februárjában megkezdődött a jogszabály alapján a végrehajtás előkészítése a Somogy Vármegyei Kormányhivatallal közösen.

Somogy vármegyében a programban a rendelkezésre álló keret 8 járás vonatkozásában 2,250 milliárd Ft volt. A kaposvári járás forráskerete 500 millió Ft volt, míg a többi járás 250-250 millió Ft keretösszeggel tervezhetett. A jogszabály értelmében a vármegyei közgyűlés elnöke, mint a Járási Fejlesztési Fórum elnöke a beérkezett fejlesztési igények és a rendeletben foglalt szempontok alapján a járási keret kétszerese mértékéig indokolással ellátott előterjesztés formájában javaslatot tett a járás egésze szempontjából legszükségesebbnek tartott fejlesztési igényekre.

2025. március 25. és 2025. április 9. között volt lehetőség elektronikus felületen benyújtani a fejlesztési igényeket. A Járási Fejlesztési Fórumok összesen 77 db fejlesztési igényt támogattak, amelyek változatlan formában kerültek támogatásra a közigazgatási és területfejlesztési miniszter részéről.

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium 2025. október 15-én megjelentette a Program II. üteméhez kapcsolódó felhívást. Ennek értelmében a települések 2025. november 3-12. között nyújthatták be fejlesztési igényeiket az elektronikus felületen. A benyújtást megelőzően minden járással személyes egyeztetés került lebonyolításra a II. ütemben benyújtani kívánt fejlesztési igényekről. Lehetőség volt arra, hogy az I. ütemben benyújtott, nem prioritást élvező projektek kerüljenek változatlan formában bírálatra. Néhány projekt esetében a települési önkormányzatok a korábbi fejlesztési igényüket fenntartották a II. ütemben is, azonban több járás esetében a projektek átdolgozásra kerültek. A fejlesztési igények feldolgozása az I. körhöz hasonlóan a Somogy Vármegyei Kormányhivatallal közösen történt. A Járási Fejlesztési Fórumok a II. körben összesen 70 db fejlesztési igényt támogattak. A fejlesztési igények jóváhagyása jelenleg miniszteri döntésre vár. A döntésnek köszönhetően a Versenyképes Járások Program II. ütemének keretében is 2,250 milliárd Forint támogatás érkezik Somogyba. A program a vármegyei fejlődés újabb mérföldköve, amely a településeket együttműködésre ösztönzi és forrást juttat az önkormányzatokhoz.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) és 5. § (2)-(3) bekezdései, továbbá az Állami Számvevőszék 2023. évi ellenőrzési terve alapján 2024 márciusában az Állami Számvevőszék megkezdte a Somogy Vármegyei Önkormányzatnál „A területi önkormányzatok területfejlesztési feladatellátásának ellenőrzése” c. ellenőrzését. A több hónapos ellenőrzési folyamat során több adatbekérési körben több mint ezer dokumentum került megküldésre az Állami Számvevőszék részére, mely 4 teljes évre vonatkozóan (2020-2023.) felölelte a vármegyei önkormányzat minden területfejlesztési feladatát, továbbá területi szereplői, projektelőkészítői, projektmegvalósítói és projektmenedzsmenti tevékenységét. Az ellenőrző szerv egy alkalommal online ellenőrzés keretében is vizsgálta a vármegyei területfejlesztési feladatellátást. Az Állami Számvevőszék az ellenőrzésre vonatkozó jelentését 2025. évben adta ki, amelyben a Területfejlesztési Programban írt elő módosítást, valamint az ITP végrehajtására vonatkozóan kért monitoring tevékenységre vonatkozóan eljárásrendet kidolgozni, amely központilag, az Irányító Hatóság által kerül megküldésre jelen információk alapján.

A Területfejlesztési Szolgálat szervezetrendszerének kialakításáról, feladatainak részletes meghatározásáról és működésének szakmai felügyeletére vonatkozó szabályozásról szóló 429/2024. (XII. 23.) sz. Kormányrendelet alapján 2025. évben megkezdjük együttműködésünket a Területfejlesztési Szolgálattal. 2025 nyarán a Szolgálat munkatársai személyesen keresték fel a Somogy Vármegyei Önkormányzatot, amely során egy kérdőíves felmérés készült a vármegye helyzetelemzésére vonatkozóan. A kapcsolattartás folyamatos, az együttműködés a Versenyképes Járások Program megvalósítása során volt rendszeres.

A Somogy Vármegyei Önkormányzat közgyűlési döntés alapján több szervezetbe delegált tagot, amelyek tevékenysége Somogy vármegyére is kiterjed. A delegált tagok számos döntési folyamatban vettek részt az alábbi szervezetek vonatkozásában:

- Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségében való aktív szerepvállalás: a vármegyei önkormányzatok szerepének erősítése érdekében együttes fellépés, valamint javaslatok kidolgozása szükséges a kormányzati szervek részére. Célunk, hogy a vármegyék szerepvállalása folyamatosan egyre hangsúlyosabbá váljon, a vármegye, mint területi szereplő terület- és településfejlesztésben betöltött szerepe erősödjék, tekintettel arra, hogy a fejlesztési igényekről való tudomása széleskörűbb és közvetlenebb, mint a kormányzati szereplőknek.

- Balaton Fejlesztési Tanács: illetékességi területe a Balaton Kiemelt Térségre (régióra) terjed ki, és területi lehatárolását a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) adja, önálló fejlesztési- és területrendezési dokumentumokkal rendelkezik. E térség fejlődése érdekében szükséges a Somogy Vármegyei Önkormányzat folyamatos részvételével a komplex fejlesztési irányok meghatározása, a fejlesztési célok elérését ösztönző programok és projektek megvalósításában való aktív részvétel. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 180 települése közül 70 település található Somogy vármegye területén, így a munkavégzésben való aktív részvétel kiemelkedően fontos.
- Balatoni Szövetség: a Szövetséggel, mint a Balaton tó megóvása, valamint a tó környezetének gazdasági fejlesztése érdekében működő regionális érdekképviselői szervezettel való együttműködésünk folyamatos a Balaton somogyi partszakaszának fejlesztése érdekében.
- Pannon ETT: a szervezettel történő együttműködés célja a magyar, horvát és szlovén határmenti térség közös fejlesztése. Az ETT-vel együttműködve a térség számára fontos és hiánypótló projekteket, beruházásokat célunk megvalósítani az által, hogy a jövőben a Társulás számára lehetőség lesz a közös infrastruktúra fejlesztésére, határokon átnyúló integrált fejlesztési programok megvalósítására, területi tervezésre, az egészségügyi szektoron belül együttműködések létrehozására, a térségi közlekedés fejlesztésére, nemzeti parkok vagy vállalkozások közötti együttműködések kialakítására, mezőgazdasági, logisztikai és raktározási feladatok összehangolására, a határokon átnyúló kereskedelmi hálózatok fejlesztésére, közös tőkebefektetésekre vagy éppen foglalkoztatásra. A Somogy Vármegyei Önkormányzat kiemelt célja a határmenti térségek fejlesztése, ezért az együttműködést a jövőben is folytatni kívánja a szervezettel a fenti célokból olyat kiválasztva, mely előre lendíti a határmenti területeket, különösen a Dráva térségét.
- Dél-dunántúli Vízgazdálkodási Tanács vízgazdálkodási szakmai véleményező és koordináló szervezet Baranya és Somogy vármegyék területén. A titkársági feladatokat a DDVIZIG látja el, tagjai a vármegyék közgyűlési elnökei, különböző államigazgatási és szakmai, illetve civil szervezetek. A Tanácsban a Somogy Vármegyei Közgyűlés elnöke vesz részt, mint a Tanács alelnöke. A Tanács az érintett időszakban több alkalommal ülésezett. A főmérnök a szervezet számára több alkalommal a benyújtott pályázatokhoz kapcsolódóan szakmai véleményezésben vett részt.
- Dráva Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács: a Dráva vízgyűjtő területén vízgyűjtő-gazdálkodási tervezéssel kapcsolatos feladatokkal foglalkozik. A Tanácsban a Somogy Vármegyei Önkormányzatot a közgyűlés alelnöke, illetve akadályoztatása esetén a térségi főmérnök képviseli. 2025. évben a Dél-dunántúli Vízgazdálkodási Tanáccsal közösen szervezte üléseit.
- Balaton Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanácsban a Somogy Vármegyei Önkormányzatot a közgyűlés alelnöke, illetve akadályoztatása esetén a térségi főmérnök képviseli.

A Tftv. szerint a területfejlesztés és a területrendezés közös célja a kiegyensúlyozott területi fejlődés, a társadalmi, gazdasági, kulturális fejlődés előmozdítása.

A törvény szerint a vármegyei önkormányzat véleményezi - a térségi főmérnök útján - a települései településrendezési eszközeit a vármegyei területrendezési tervvel való összhang érdekében. A véleményezés tapasztalatait összegezve megállapítható, hogy a vármegyei területrendezési terv előírásai érvényesülnek a településrendezési tervekben. A megyeterv szerepel a vármegyei önkormányzat honlapján, így a településtervezők és önkormányzatok megfelelő módon tudják alkalmazni.

A településrendezési tervek többlépcsős véleményezési eljárását jogszabály határozza meg, amelynek értelmében számos település rendezési tervének módosításában a Somogy Vármegyei Önkormányzat részt vesz, amelyet konkrét fejlesztési, beruházási igény indokol általában. A módosítások száma a településeken tervezett fejlesztéseket tükrözi.

A térségi főmérnök folyamatosan figyelemmel kíséri a rendezési eszközök hatályosulását, és a tapasztalatairól évente tájékoztatást ad a közgyűlés számára.

2025. évben is folyamatosan érkeztek véleményezésre települések településrendezési terveinek módosításai, illetve előzetes tájékoztatás kérések.

A jelentős számú településrendezési terv módosításának és településfejlesztési koncepciónak a véleményezése megtörtént.

A Dél-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács felkérésére több vízrendezési terv véleményezésében közreműködött a térségi főmérnök, illetve online tanácsulésen vett részt. Rendszeres kapcsolatot tartott az állami főépítésszel, az örökségvédelmi hatósággal, a települési főépítészekkel és a Somogy Vármegyei Építész Kamarával.

A Somogy Vármegyei Önkormányzat 2025. évben folytatta a nemzetközi tevékenységéhez kapcsolódó magas szakmai színvonalon történő feladatellátást.

2025-ben a Somogy Vármegyei Önkormányzat nemzetközi projektjei több szálon, párhuzamosan fejlődtek: új projektek indultak el, több esetben megszülettek a támogatói döntések, valamint számos szakmai és diplomáciai esemény erősítette a nemzetközi együttműködéseket.

Az AMAZON of Europe Bike Trail HU–HR című projekt 2025 elején került benyújtásra, és az Interreg VI-A Magyarország–Horvátország Program Monitoring Bizottsága 2025 áprilisában hagyta jóvá támogatását: a projektben a fenntartható kerékpáros turizmus és a térség nemzetközi láthatóságának erősítése a cél. A mintegy 4 millió eurós összköltségű Amazon projekt hivatalos nyitórendezvényére 2025 novemberében került sor. Ezt követően lehetőség nyílik az Amazon of Europe kerékpárhálózat hiányzó szakaszainak megépítésére, mely Somogy vármegye esetében az őrtilos szakaszt jelenti. A marketing elemek mellett 4 db elektromos kerékpár beszerzése is a projekt részét képezi.

A NATUREFIN és az SDGs Go projektek 2025 májusában indultak, a szerződéskötési és megelőlegezési folyamatok előkészítése az év első felében zajlott.

A NATUREFIN projekt arra irányul, hogy a természetvédelmi- és biodiverzitás védelmi szempontok hatékony módon épüljenek be a résztvevő országok fejlesztéspolitikájába. Ennek érdekében a partnerek különféle platformokon cserélnek tapasztalatot, mely elsősorban a témát illető jó gyakorlatok feltárására irányul. A projekt nyitó partnerworkshopját júniusban Budapesten és Kaposváron tartották, ahol a biodiverzitás-védelem, a DNSH-elv, a zöld finanszírozás és a fenntartható vállalati gyakorlatok kerültek középpontba. Októberben Kaposváron stakeholder workshop zajlott önkormányzati, vállalkozói és civil szereplők részvételével, a következő nemzetközi partnerworkshop pedig Görögországban valósult meg. Paggaióban a partnerek a szakpolitikai eszközök fejlesztésére és a fenntartható finanszírozás regionális beépítésére fókuszáltak, közös értékeléssel és peer-review alapú együttműködéssel. A második napon tanulmányutak keretében helyi vállalkozások és természetalapú turisztikai kezdeményezések jó gyakorlatait ismerték meg, amelyek jól példázzák a gazdaságfejlesztés és természetvédelem összehangolását.

Az SDGs Go projekt célja, hogy az Európai Unió 17 fenntartható fejlesztési céljait - így például a szegénység és az éhezés elkerülése érdekében teendő társadalmi lépéseket, az egészségügy- és az oktatásügy fejlesztésének kérdéseit, az esélyegyenlőség szempontjait, valamint a fenntartható település fejlesztés mikéntjét – feltárja és beépítse mind a Területfejlesztési Programba, mind az Integrált Területi Programba, a dokumentumok módosítása révén. A projekt első tanulmányútjára júliusban Dunkirkben került sor, ahol a fenntartható fejlődési célok helyi közpolitikákba való integrálásának jó gyakorlatait ismerték meg a partnerek. Októberben Somogyban stakeholder találkozó, majd Nagyváradon további tanulmányút és projektirányító ülés erősítette a szakpolitikai irányultságot.

A CASPER projekt a projektpartnerek esetében arra keresi a megoldást, hogy a partnerek hátrányos helyzetű, leszakadó régiókban (esetünkben járásairól beszélhetünk), miként lehet helyben tartani a fiatalokat, célja továbbá, hogy a társadalmi fejlesztést előirányozó pályázatokba ezen szempontok beépítésre kerüljenek. Ennek keretében több tapasztalatcsere-esemény is megvalósult: májusban tanulmányút zajlott a lengyel Podlaskie régióban a „silver economy” és vidékfejlesztési megoldások bemutatásával, októberben pedig Somogyban tartott workshop foglalkozott a vidéki népességfogyásra adott „smart shrinking” válaszokkal, helyi jó gyakorlatokkal és szakpolitikai beépüléssel. Ennek első eredményei már tapasztalhatók az által, hogy a TOP_PLUSZ ESZA típusú pályázati felhívásaiba a fiatalok helyben tartását célzó programelemek beépítésre kerültek, illetve a vármegyei kiemelt ESZA projekt is a fiatalok célcsoportjára koncentrálna került benyújtásra.

A HERITASTE projekt 2025 márciusában támogatói döntést kapott, majd októberben sikeresen megvalósult a két négynapos programsorozat Somogy és Hargita megyében, fókuszban a helyi termékekkel, borkultúrával, kézműves hagyományokkal és közösségi értékek megőrzésével. Emellett benyújtásra került egy újabb testvérmegyei jellegű projekt „Helyi értékek határok

nélkül” címmel. A projekt kiegészítő forrásként szolgált a CERV projekt szakmai programjainak megvalósításához.

A vármegye együttműködő partnerként részt vesz a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium RuralProof Interreg Europe projektjének szakmai folyamataiban a Minisztérium felkérésére a leszakadó régiók felzárkóztatásának elősegítése céljából. A megbeszéléseken bemutatásra került az alkalmazott módszertan, a készülő esettanulmányok és a 2026. január végéig lezáruló országos elemzés folyamata, amihez írásban és szóban is javaslatokat tettünk a vármegyét érintő fejlesztési irányokra és kitörési pontokra, megerősítve a projekt következő, gyakorlatorientált szakaszának előkészítését.

A nemzetközi kapcsolatok terén kiemelt esemény volt a Gansu tartományi delegáció 2025. áprilisi somogyi látogatása, valamint a Somogy vármegyei delegáció kínai szakmai útja Gansuba. A felek megerősítették a közel 30 éves testvérmegyei kapcsolatot, és új együttműködési irányokat jelöltek ki az agrárium, felsőoktatás, vízgazdálkodás, egészségturizmus, kultúra és turizmus területén. A Gansu Tartományi Mezőgazdasági Akadémiával és Egyetemmel folytatott egyeztetések konkrét intézményközi kapcsolatok előkészítését alapozták meg, míg a Dunhuangi Kulturális Expón a somogyi turisztikai kínálat kínai piacra történő adaptálása is felmerült.

Összességében 2025-ben Somogy vármegye aktív és sokrétű szerepet vállalt az interregionális és határon átnyúló együttműködésekben, a projektek jelentős része már a megvalósítási szakaszban van, miközben új fejlesztési irányok és nemzetközi partnerségek előkészítése is megkezdődött, különös tekintettel a fenntarthatóságra, gazdaságfejlesztésre, turizmusra és közösségi értékek megőrzésére.

A TOP_Plusz-3.1.1-21-SO1-2022-00001 azonosítószámú „Foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés Somogy megyében” című projekt megvalósítása folyamatos zajlik a 2022 márciusában megkötött támogatási szerződés óta. A pályázat keretében rendszeresen megszervezésre kerülnek a helyi termék, oktatás és befektetés-ösztönzés témában munkacsoport ülések, a 34 partnert felölelő fórum félévente találkozik, a projekt megvalósítását irányító és felügyelő irányító csoport minden döntést együtt hoz meg a pályázatban. A 2024-ben indult célcsoporti támogatások 2025-ben folyamatosan a vállalkozások rendelkezésére álltak. 2025. október 31-ig 1037 főt vont be a konzorciumi partner Somogy Vármegyei Kormányhivatal a projektbe, akik közül 147 fő volt inaktív, 127 fő pedig a támogatás lejártá után 180 nappal még mindig foglalkoztatásban volt. Másik konzorciumi partnerünk, a Somogy Társadalmi Felemelkedéséért Nonprofit Kft.-vel közösen valósítjuk meg a befektetés-ösztönzésben tervezett tevékenységeinket. Felkerestük a Nemzeti Befektetési Ügynökséget, akik instrukciói alapján az ipari parkok felmérését végezzük, és előkészítés alatt áll a honlap is. A foglalkoztatást elősegítő tevékenységet az Innobond Kft. 2027 márciusáig nyújtja, 2025. december 31-ig 81 fő inaktív álláskeresői regisztrációja történt meg, a cél 240 fő. Ezzel párhuzamosan megkezdődött a 15 vállalkozás felkészítése az inaktívak fogadására.

2025-ben két pályázati koncepciónk nyert az Agrárminisztérium Hungarikum pályázatán. A Somogy vármegye értékei vetélkedősorozat IV. rendezvényre 3 millió Forint támogatásban részesültünk, az elődöntő decemberben le is zajlott, a további két forduló megvalósítása zajlik. A vándor-fotókiállítás 2026. augusztus 31-ig kell megvalósítani, melynek előkészítése decemberben megkezdődött. A 2026. évi pályázatokat 2025. december 15-én megjelentették, melyre a támogatási kérelem 2026. január 15-ig benyújtásra került. Célunk, hogy immár 5. alkalommal is megmutathassuk vármegyén értékeit a diákoknak.

A Somogy Vármegyei Értéktár Bizottság 2025-ben 3 alkalommal ülésezett. 42 vármegyei, 4 települési felterjesztést tárgyalt, továbbá 5 középiskolások által beküldött pályázati anyagot. 15 értékkel bővült 2025-ben Somogy vármegye értékeinek sora, melyek közül kulturális örökség értékkategóriában 12, sport értékkategóriában 1, épített környezet értékkategóriában 2 értékkel lett vármegyénk gazdagabb. Összesen 217 értékünk van jelenleg. A települések 4 értékkel gazdagodtak a vármegyei bizottság döntése által, Háromfa, Csököly, Öreglak, Kaposvár települési értékei bővültek 1 értékkel.

Önkormányzatunk 2025. évben pályázatot nyújtott be a Kulturális és Innovációs Minisztérium részére „Prevenációs tevékenységek megvalósítása Somogy vármegyében” címmel, amelyre 8 000 000 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert. A projekt megvalósítása ugyan nem területfejlesztési célú, azonban jelentős koordinációs feladatot jelent a napi feladatvégzés során, hiszen számos együttműködő partner vesz részt a megvalósításban.

A Somogy Vármegyei Önkormányzat a területfejlesztési feladatok ellátását magasan képzett és többéves szakmai tapasztalattal rendelkező, köztisztviselői jogviszony keretében foglalkoztatott munkavállalókkal végzi. A projektek zökkenőmentes megvalósításához természetesen szükséges a hivatal egyéb szervezeti egységeinek, az Önkormányzati és Jogi Irodának, valamint a Pénzügyi és Vagyongazdálkodási Irodának is az aktív és támogató részvétele.

A Somogy Vármegyei Önkormányzat célja, hogy a jövőben felmerülő terület- és településfejlesztési feladatainkat oly módon lássuk el, hogy az Somogy vármegye lakosságát szolgálja és a területi különbségek minél előbb megszüntetésre kerülhessenek.

Kaposvár, 2026. január 19.

Készítette:

Sárdi Petra
területfejlesztési irodavezető

Jóváhagyta:

Biró Norbert
elnök